

# Asr-1

## seâdette

### Yahûdiler



Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.) Efendimizin Mekkedden Medineye (Yesrib'e) hicretlerinden itibaren Yesrib havalisinde oturan Yahudilerle münasebetler kurulmuş, anlaşmalar yapılmış ve Yahudilerin bütün hakları teminat altına alınmıştı. Yahudilerde aynı belde halkı olarak kabul edilmiş ve İslâm devleti içinde Müslümanlar gibi hürriyet ve haklarına sahip olarak yaşamaları ön görülüyordu. Ne var ki, Yahudiler, en küçük bir fırsatı dahi kaçırmıyarak Peygamber Efendimize, İslâm devletine ve Müslümanlığa karşı ihanet etmeyi şiar edindiklerinden kurulan bu güzel münasebetler zaman zaman ve mecburen bozulmuş, savaşlara inkilâbetmiş ve böylece Yahudiler kendi rahatlarını yine kendileri bozmuşlardır. Esasen Yahudiler Arabistana geldikten itibaren hakimiyet kurma sevdasına kapılmışlar ve bir aralık buna muvaffak olarak Yesrib'de (Medinede) zâlim bir idare kurmuşlardır. Bilâhare idare Araplara geçmiş ve Yahudiler tekrar idareyi alma çareleri ararken bu defa da Peygamber Efendimizin Medineye hicretleri vuku bulmuş ve Medinede bir Müslüman devleti kurularak idare Hz. Muhammed (S.A.) e intikal etmişti. Medinede oturan Evs ve Hazrec kabileleri tamamen İslâma gelmişler ve bu suretle Yahudi emelleri hemen hemen suya düşmüş ve Yahudilerdeki eski husumete birde Yeni Din hasımlığı inzimam etmişti.

İslâmiyetin zuhurunda ve Hicret zamanında Yersipte (Medinede) Beni Kureyza, Beni Nadir ve Beni Kaynuka isimli büyük Yahudi kabileleri ile bunlara bağlı 59 kadar küçük Yahudi toplulukları vardı. Ayrıca bir kısım Yahudiler de Hayberde oturmaktaydılar. Gerek Hayberde ve gerekse Medinede oturan Yahudiler, Buhtunassar (Nabokodonosor) istilâsı üzerine Filistin havalisinden kaçarak Arabistana gelmişler, bir kısmı Hayber şehrine ve Beni Kurayza, Beni Nadir ve Beni Kaynuka ile birleşmişler, diğerleri de Medineye yerleşmişlerdi. Bunlar ziraatle uğraşmışlar ve zamanla Yesrib'in (Medine) idaresini ele geçirmeye muvaffak olmuşlar, zâlim bir idare tarzı kurarak ayrıca yerli halkı ziraat işlerinde çalıştırmaya başlamışlardı. Hicaz mıntıkasında kuvvetli bir hükümetin bulunmaması ve Arapların müstakil kabileler halinde yaşamaya alışmaları Yahudilerin idareyi ele geçirmelerinde ve diledikleri gibi idare etmelerinde başlıca faktörlerden birisi ve en önemlisi olmuştur.

**YAZAN:**

**M. Hulûsi Bolay**  
(Konya Yüksek İslâm  
Enstitüsü Öğretim Üyesi)

Yemende Marip sed'lerinin yıkılması üzerine oradan çıkan Amr Müzeykiya evlâdından Sa'lebe bin Amr, Azd kolu ile Yesribe (Medine) ye gelmiş ve buradan da Suriye taraflarına gitmişti. Salebe'nin vefatı üzerine oğlu Hâris, Kabilesi ile beraber tekrar H. caz muntikasına dönmüş ve evvelâ Hayber havalisinde kaldıktan sonra evlâtlarından meydana gelen Evs ve Hazrec kabileleri Yesrib'e gelerek yerleşmişlerdi.

İşte İslâm'da en büyük zümrelerden birisini teşkil ederek ENSAR ismiyle anılacak olan büyük Ashâb grubu bu Evs ve Hazrec kabilesi sakinlerinin torunlarıdır.

**B**u iki kabile Medineye gelince Yahudi hakimiyeti ile karşılaşmışlardı. Bunlar ekseriya Yahudilerin tarlalarında çalışıyor ve türlü zulümlere maruz kalıyorlardı. Nihayet Yahudi Re'isi Fatyun bin Salebe, bu zulmü enson dereceye çıkararak Evs ve Hazrec kabilerinden gelin olacak kızların ilk gecelerini kendisiyle geçirmelerini mecburî kıldı ve bunu tatbikiye başladı. İnsan havsalsının alamıyacağı kadar feci ve dünyanın en hunhar insanlarını bile titretecek olan böyl bir zulme tahammül etmek imkânı yoktu. Ve nihayet Hazrec kabilesi reisi Malik ibni Aclan'ın kız kardeşi de evleneceği için aynı akibete uğrayacaktı. Malik buna tahammül edemiyerek gizlice Yahudi reisinin evine girdi ve onu öldürerek Suriyeye kaçmaya muvaffak oldu. Mâlik, Suriyede bu faciâyı izah ederek Ebu Cebelenin Yesrib'e (Medineye) yürümesini temin etti. Ebu Cebele, bir ziyafette bütün Yahudi büyüklerini kılıçtan geçirerek hakimiyetin Yahudilerden Evs ve Hazrec'e geçmesini sağladı ve bu suretle Yesribte Yahudi hakimiyeti, zulüm ve rezaleti son bulmuş oldu.

Yesribte Evs ve Hazrec gayet güzel geçinirlerken nihayet birbirlerine düşmüşler ve bunda Yahudi tahriklerinin de mühim rolü olmuştur.

Yahudiler, hakimiyeti tekrar alabilmek için fırsat gözetmekte idiler. Hattâ İslâmiyet'in zuhuruna tekaddüm eden günlerde «son Peygamberin gelmesi yaklaştı. O, bu muntikadan çıkacak ve Yesrib'e gelecektir. Biz ehli kitabız; ona katılacağız ve sizden intikam alacağız.» derlerdi. İlk Ensarin İslâma gelmesinde, Yahudilerin bu sözlerinin de tesiri olmuştur.

**Y**ahudiler, Peygamber Efendimizin geleceğini biliyorlardı. Meselâ, Hz. Muhammed (S.A.) doğduğundan Yesrib'teki Yahudi büyükleri «bugün Ahmed'in yıldızı doğdu demişler ve bunu Hassan ibni Sâbit gibi kim-seler de işitmişlerdi. Hz. Muhammed (S.A.) çocukluğunda Annesi Hz. Amine ile Medineye geldiğinde Benî Neccar havuzunda yüzerken Yahudiler gelir ve Peygamber Efendimizin sırtındaki Mührü nübüvvete bakarak birbirlerine «Âhir zaman Peygamberi bu çocuk olsa gerektir.» derlerdi.

Resulü Ekrem Efendimiz de «Ben, Beni Neccar havuzunda yüzerken Yahudiler gelir beni seyredilerdi». Buyurmuşlardır.

İncilde aynen yazılı olduğu gibi Tevratta da Hamda (Ahmed - Muhammed) isimli bir Peygamberin geleceği yazılı ve Şemâilî de bilindiğinden Yesribteki Yahudiler, Hz. Muhammed (S.A.) in zuhuru ile beklenen Peygamberin gelmiş olduğunu anlamakta güçlük çekmediler. Zaten O'na intizar ediyorlardı. Ancak Evs ve Hazrec daha erken davranarak İslâma gelmişler, beklenen Peygamber Medineye gelerek yerleşmiş ve bir de İslâm devleti kurmuş, Yahudilerin bütün haklarını tanımış ve Yahudiler de müttefik bir halde yaşamayı teahhüt etmişlerdi. Fakat Yahudiler bu teahhütlerinde durmadıktan başka ve hakikati tamamen bildikleri halde Hz. Muhammed (S.A.) e ve İslâma karşı gelmeye, her fırsatta ihanete, İslâm aleyhinde çalışmaya ve etrafı tahrike, suikastlara ve daha ileriye giderek savaşımlara teşebbüs etmekten çekinmediler. Daima karışıklık çıkarmayı, düşmanla birliktede hareket etmeyi ve etraf kabileleri ve bilhassa Kureyş'i İslâm aleyhine kışkırtmayı vazife edindiler. Ve böylece bir çok olaylara sebep olduktan başka, sonunda kendi akibetlerini yine kendileri hazırlamış oldular. Zaten Yahudilerin buldukları ülkelerde ve hem her devirde bu böyle olagelmıştır.

**E**sasen Beni İsraîli, büyük mucizelerle, Firavn'ın zulmünden kurtarıp hayataya, istiklâle kavuşturan kendi Peygamberleri Hz. Musa (A.S.) a neler yapmamışlardı ki...

